

ESIOPETUKSEN TOIMINTASUUNNITELMA

Toimintavuosi 2024-2025

(Perusopetusasetus 852/1998 §9)

Nilsbyn esiopetus

Donitsikissat

YLEISET TIEDOT

Ryhmäkoko	5	Päivittäinen työaika	8.30-12.30
Henkilökunta Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja Petra Kaanela Varhaiskasvatuksen opettaja Terhi Nieminen			

Toimintavuoden työajat

Syyslukukausi 12.08.2024 - 20.12.2024	Syysloma 16.10. - 18.10.2024
	Joululoma 23.12. - 06-01-2025
Kevätlukukausi 07.01.2025 - 30.05.2025	Talviloma 17.02. - 21.02.2025

PEDAGOGINEN YMPÄRISTÖ

Toimintasuunnitelma:

Nilsbyn esiopetuksessa lapsi nähdään positiivisesti, osaavana ja aktiivisena toimijana. Tärkeää on turvallinen, lämmin ja salliva tunnelma, huumori sekä vuorovaikutusrikas ja kielellisesti rikas ympäristö. Tavoitteena on luoda innostava ja positiivinen ilmapiiri kaikenlaiselle oppimiselle. Pedagoginen oppimisympäristö on muuttuva ja se muovautuu ryhmän senhetkisten tarpeiden, yksilöllisten tarpeiden, lasten osallisuuden, yksilöllisten ja ryhmän tavoitteiden, toimintasuunnitelmien ja - aiheiden mukaan. Oppimisympäristö luodaan virikkeelliseksi, uteliaisuutta herättäväksi ja eri aisteja houkuttelevaksi ympäristöksi, jossa kaikki oppimisalueet ovat läsnä ja käytettävissä. Eri toimintoihin innostava ja kannustava välineistö on lasten itsensä saatavilla. Lasten tuotoksia arvostetaan pitämällä ne esillä osana oppimisympäristöä. Päivän kulkua visualisoidaan kuvilla.

Oman eskaritalon lisäksi koulun tilat, piha, metsä, lähiranta, Folkhälsanin talossa oleva uima-allas ja Pif-center ovat tärkeä osa pedagogista ympäristöämme. Erilaisten retkien avulla laajennamme pedagogisen ympäristömme koskemaan laajempaa aluetta.

Toteutuksen arviointi:

PAINOPISTEALUEET

Kasvatuksen ja oppimisen tavoitteet ja menetelmät

Toimintasuunnitelma:

Lapsen oikeus hyviin sosiaalisiin valmiuksiin ja inklusio:

Sosiaaliset taidot ovat tärkeimpiä taitoja toisten kanssa ollessa ja toimiessa. Niitä harjoitellaan päivittäin arjen eri ohjatuissa ja vapaissa tilanteissa mm. keskustelun, leikin, mallintamisen ja draaman keinoin. Ryhmässämme harjoitellaan sosiaalisia perustaitoja, kehittyneempiä taitoja ja sosiaalisia tunnetaitoja jokaisen lapsen omista lähtökohdista alkaen. Tavoitteena on kehittää lapsen sosioemotionaalisia taitoja, edistää lapsen toimimista vertaisryhmässä sekä toisten ihmisten kunnioittamista. Ryhmässämme harjoitellaan vuorovaikutus- ja ilmaisutaitoja eri tilanteissa, tilanteeseen sopivalla tavalla, ja erilaisten ihmisten kanssa. Lasten kanssa harjoitellaan ystävyyden luomista ja ylläpitämistä, asettumista toisen asemaan ja viestimistä eri tavoin sekä toisen viestimisen vastaanottamista ja viestin sisällön huomiointia. Opetellaan tarkastelemaan asioita eri näkökulmista sekä ratkaisemaan ristiriitatilanteita rakentavasti. Tunnetaitojen harjoittelu on myös isossa roolissa esiopetuksen arjessa. Tunnetaitoja vahvistetaan opettelemalla havaitsemaan, tiedostamaan ja nimeämään tunteita sekä harjoitellaan tunnistamaan ja huomioimaan toisten tunteita. Ryhmässämme edistetään myös itsesäätelytaitoja.

Ryhmässämme kaikki lapset kuuluvat samaan oppimisympäristöön ominaisuuksistaan, oppimisvalmiuksistaan tai erilaisista taustoistaan riippumatta ja heillä on oikeus osallistua yhteiseen toimintaan, kasvatukseen ja opetukseen yhteisessä ryhmässä ja saada tarvitsemansa tukitoimet. Ryhmän henkilöstö kohtaa erilaisten lasten edellytykset ja tarpeet ja järjestää päivän kulun ja toiminnan niiden mukaisesti. Ryhmässä kaikki lapset ovat tasa-arvoisia ja yhdenvertaisia ja heidän moninaisuuttaan arvostetaan.

Huoltajien osallisuus:

Huoltajille annetaan syksyllä arvokysely, jossa tiedustellaan heidän arvojaan, odotuksiaan ja toiveitaan esiopetusvuodelle. Nämä huoltajien ajatukset huomioidaan ryhmän toimintasuunnitelmassa ja arjen toiminnoissa. Huoltajilta tiedustellaan ennen huoltajailtaa asioita ja aiheita, joista he toivoisivat keskusteltavan yhdessä vanhempainillassa tai joista he haluaisivat enemmän tietoa.

Huoltajia osallistetaan esikouluvuoden alussa kyselyllä, jossa kysellään heidän ja huollettavansa mielipiteitä esikoulun aloituksesta, ilahduttaneista asioista, kaverisuhteista, vahvuuksista ja kiinnostuksen kohteista. Huoltajia osallistetaan haastattelemaan omaa lastaan Mahtava minä- projektiin. Huoltaja kirjaa valmiiseen lomakkeeseen asioita lapsestaan lapsen kertomana ja osallistuu Minä-pussin täyttöön. Minä- pussiin huoltaja ja huollettava keräävät yhdessä lapselle mieluisia asioita, esineitä ja kuvia.

Yhdessä huoltajien ja huollettavan lapsen kanssa laaditaan jokaiselle lapselle oma suunnitelma esiopetuksessa tai esiopetuksessa ja täydentävässä varhaiskasvatuksessa.

Huoltajia kutsutaan esim. isän- ja äitienpäivän kunniaksi järjestettäviin yhdessä tehtäviin puuhasteluihin sekä joul- ja kevätjuhliin.

Mahdollistamme huoltajille pedagogisen dokumentoinnin seuraamisen lähettämällä lasten kansioita ja tehtäväkirjaa kotiin yhdessä tutkittavaksi useamman kerran lukuvuoden aikana. Huoltajat kirjoittavat ylös koko ryhmälle toivomiaan tavoitteita ja ne liitetään esiopetustilan ovesa olevaan Tavoitteiden puuhun, josta esioppilaat arvioivat niitä lukuvuoden aikana säännöllisesti.

Huoltajilla on mahdollisuus arvioida esiopetusta ja toimintatapoja tammi-helmikuussa sekä arvioida keskustellen lapsen esiopetusvuotta ja asetettujen tavoitteiden toteutumista keväällä.

Toteutuksen arviointi:

KIELISTRATEGIA

Toimintasuunnitelma:

Ryhmässämme on kielellinen tasa-arvo eri kielten suhteen. Tänä lukuvuonna ryhmässämme on edustettuna lapsia, jotka käyttävät kotikielensä suomea ja ruotsia. Kielistrategiaa toteutetaan kielellisen suvaitsevaisuuden periaatteella. Eri kieliä arvostetaan ja ne nähdään rikkautena ja voimavarana. Lasten kielitietoisuutta herätellään ja kaksikielisyyttä pyritään rikastamaan erilaisilla toiminnoilla lasten kotikielien huomioiden. Ryhmässä olevia kotikieliä käytetään esimerkiksi tervehtiessä ja ruoasta kiittäessä. Ruotsia käytetään suomen ohella päivittäin kielipolun mukaisesti mm. käydessä kalenteria läpi, lukujen luettelemisessa ja laskemisessa, pukemis- ja riisumistilanteissa, lauluja laulaessa sekä erilaisia sanontoja ja fraaseja opeteltaessa ja sanottaessa. Toiminnan tukena käytettävät tukikuvat ja nopea piirtäminen jäsentävät osaltaan eri kielten omaksumista.

Teemme yhteistyötä Kirjalan saarella sijaitsevan ruotsinkielisen esikoulun kanssa. Syys- ja kevätlukukaudella vierailaan toisen ryhmän luona sekä käydään yhdessä liikuntarekillä. Yhteydessä ollaan säännöllisesti myös Meet- yhteyden välityksellä. Yhteisissä hetkissä käytetään sekä suomen että ruotsin kieltä. Tutustumme englannin kieleen fraasien ja Mooming language- ohjelman avulla.

Toteutuksen arviointi:

KIUSAAMISEN VASTAINEN TYÖ

Toimintasuunnitelma:

Tärkein tehtävä kiusaamisen vastaisessa työssä ryhmässämme on kiusaamisen ennaltaehkäiseminen. Kiusaamisen ennaltaehkäisyssä tärkeää on rakentaa ryhmään turvallinen ja toisia kunnioittava ilmapiiri sekä hyvä ryhmähenki. Lukuvuoden alussa ryhmäytymiseen ja toisiinsa tutustumiseen kiinnitetään vahvasti huomiota ja se on läsnä kaikessa tekemisessä. Tätä yhteenkuuluvuuden tunnetta vahvistetaan koko lukuvuoden ajan. Aikuisen aito läsnäolo ja lasten todellinen kohtaaminen sekä lasten osallisuus lisäävät lapsen kokemusta itsestään arvokkaana yksilönä.

Kiusaamisen vastaisessa työssä ja ryhmän toiminnassa harjoitellaan monipuolisesti tunnetaitoja, sosiaalisia- ja vuorovaikutustaitoja erilaisten leikkien, harjoitteiden, näytelmien sekä keskustelun avulla. Mallintamisen avulla harjoitellaan miten toisten kanssa ollaan ja toimitaan. Itsesäätelyä, empatiaa ja tunnetaitoja harjoitellaan päivittäin erilaisissa leikki- ja toimintatilanteissa.

Kiusaamisen vastaisessa työssä on tärkeää keskustella kiusaamisesta jo ennen kuin sellaista ilmenee. Kaikille selvitetään mitä on kiusaaminen ja minkälainen käytös on kiusaamista. Ryhmässämme huomioidaan, että jokaisella on itsemääräämisoikeus. Toisen tilan kunnioittamista harjoitellaan.

Ryhmässämme pohditaan ja keskustellaan yhdessä miten sanotaan/ilmaistaan ellei pidä toisen käytöksestä itseään kohtaan. Yhdessä pohditaan erilaisia toimintamalleja ikäviin tilanteisiin. Yhdessä keskustellaan ja pohditaan myös sitä, miten toimitaan, jos nähdään tai koetaan kiusaamista. Lasten kertomiin tilanteisiin ja mahdolliseen kiusaamiseen reagoidaan herkästi. Lapsia haastatellaan lukukauden aikana liittyen kiusaamiseen.

Havainnoinnilla on suuri merkitys epämiellyttävien tilanteiden huomaamisessa. Jos kiusaamista tapahtuu, asioihin tartutaan nopeasti ja johdonmukaisesti. Ryhmän aikuisilla on yhteinen näkemys siitä miten kiusaamistilanteissa toimitaan. Asiaa käydään läpi välittömästi yhdessä asianosaisten kanssa rauhassa, turvallisesti ja oikeudenmukaisesti. Molempia asianosaisia kuunnellaan aidosti. Heitä autetaan sanoittamaan tunteensa ja tuomaan asia esille omalta näkökannalta. Kaikkien osapuolten huoltajiin ollaan heti yhteydessä ja yhteistyötä asian suhteen jatketaan tapauskohtaisesti. Kiusaajalle välitetään viesti ettei hänen käytöksensä ole hyväksyttyä ilman leimaamista. Yhteisen keskustelun tavoitteena on ratkaisun löytäminen ja vuorovaikutuksen parantaminen. Tavoitteena on myös se, että kiusaaja ymmärtää tekonsa seurauksen. Tapahtuneita tilanteita seurataan ja niistä puhutaan huoltajien kanssa sekä niiden tekopäivänä että seurannan aikana.

Toteutuksen arviointi:

ESIOPETUKSEN ULKOPUOLELLA TAPAHTUVA TOIMINTA

Toimintasuunnitelma:

Metsäretket ja Metsämörrikoulu joka toinen viikko metsässä ja Åbolands naturskolanin luontokoulu neljä kertaa lukuvuonna samassa paikassa.

Kävelyretket lähialueelle ja kylän rantaan.

Uinti Folkhälsanin talolla: 3.9, 1.10, 12.11, 3.12, 14.1, 11.3, 8.4, 29.4

Liikunta Pif- Centerissä: 9.10, 4.11, 6.11

Luisteluretket Paraisten jäähalliin: ainakin 4.12, 16.1

Hiihtoretket Finbyn laduille: kaksi kertaa talven aikana

Vierailut Kirjala Förskolaniin

Mahdolliset retket Kirjalan päiväkotiin, kirjastoon, puistoon, kotiseutumuseoon, konserttitalolle.

Esiopetusajan ylittävä kevätretki toukokuun loppupuolella 2025 saaristoon.

Toteutuksen arviointi:

YHTEISTYÖ

Huoltajat

Toimintasuunnitelma:

Huoltajien kanssa tehdään päivittäin yhteistyötä tulo- ja hakutilanteissa. Hakutilanteissa on tärkeää, että jokaisen lapsen päivän kulusta kerrotaan. Tieto kodin ja esikoulun välillä kulkee myös reissuvihon, Wilman ja puhelimen välityksellä.

Yhdessä huoltajien ja lapsen kanssa laaditaan jokaiselle lapselle lapsen suunnitelma esiopetuksessa tai lapsen suunnitelma esiopetuksessa ja täydentävässä varhaiskasvatuksessa sekä asetetaan tavoitteita esiopetusajalle. Yhteistyömuotoja huoltajien kanssa ovat myös keskusteluhetket lapsen käydessä tutustumassa ennen esikouluvuoden alkua, huoltajainfo, huoltajailta ja huoltajakeskustelut, juhlalliset teemapäivät sekä yhteiset tempaukset. Vanhemmat voivat seurata esikoululaisten tuotoksia ja puuhia myös Nilsbyn koulun Facebook- ja Instagram- tilin kautta.

Toteutuksen arviointi:

Koulu

Toimintasuunnitelma:

Esiopetus osallistuu lukuvuoden aikana koko koulun yhteiseen monialaiseen oppimiskokonaisuuteen (aiheena yrittäjäyys ja kaveritaidot). Esikoululaisilla ja 1-2lk. on lukuvuoden aikana säännöllisesti toiminnallista yhteistyötä, jota kutsutaan Alkuinnoksi. Yhteistyömuotoina on myös kummitoiminta 4lk. kanssa, yhteiset tempaukset ja juhlat, aamunavaukset ja retket.

Koulun laaja-alainen erityisopettaja vierailee satunnaisesti ryhmässä tutustumassa lapsiin ja säännöllisesti alkuintotoiminnan aikana. Rehtori/vararehtori ja laaja-alainen erityisopettaja osallistuvat mahdollisiin OTR:n kokouksiin, johon myös tuleva luokanopettaja osallistuu keväällä mahdollisuuksien mukaan. Tulevalla luokanopettajalla on mahdollisuus tutustua ryhmään ennen sen siirtymistä 1lk:lle. Iltapäiväkerhon kanssa tehdään päivittäin yhteistyötä arjen eri tilanteissa sisällä ja ulkona.

Toteutuksen arviointi:

Varhaiskasvatus

Toimintasuunnitelma:

Toimintakauden aikana tehdään yhteistyötä Kirjalan päiväkodin kanssa. Niille esikoululaisille, jotka tarvitsevat täydentävää varhaiskasvatusta esikoulun lomien aikana, varhaiskasvatus järjestetään Kirjalan päiväkodissa. Yhteistyömuotona ovat yhteiset luistelut mahdollisuuksien mukaan sekä yhteiset tapahtumat ja 5v.vierailut Nilsbyhyn. Yhteistyötä on myös varhaiskasvatuksen opettajien yhteiset peda- tiimit (Kirjalan päiväkot, Kirjala Förskola ja Nilsbyn esiopetus) ja kasvatushenkilökunnan väliset infot/ keskustelut vuoroviikoin.

Toteutuksen arviointi:

Muu yhteistyö

Toimintasuunnitelma:

Esiopetus tekee yhteistyötä mm. kulttuuritoimen seurakunnan, toisien esiopetusryhmien yli kielirajojen, kirjaston, kuraattorin, lastenneuvolan, harrastetoiminnan (jalkapallo, käsipallo) ohjaajien, projektityöntekijä Henna Kuusiston ja liikunnanohjaajan kanssa. Yhteistyötä tehdään myös Åbolands Naturskolanin vetäjän Maija Kaunismaan kanssa. Keittiöhenkilökunnan ja taxin kuljettajien kanssa yhteistyötä tehdään päivittäin. Tarvittaessa yhteistyötä tehdään eri terapeuttien ja psykologin kanssa.

Toteutuksen arviointi:

ARVIOINTI

Lasten kanssa

Toimintasuunnitelma:

Arviointia suoritetaan koko lukuvuoden ajan vuorovaikutuksessa lapsen kanssa. Lapset antavat ja saavat kannustavaa palautetta ja arviointia päivittäin vahvuuksistaan ja kehittämisalueistaan. Lapsia harjoitetaan tunnistamaan omia vahvuuksiaan ja kehittämisen tarpeitaan. Näin heille tarjotaan edellytyksiä oppia itsearviointia.

Esikoulun alkuvaiheessa jokainen lapsi arvioi laaja-alaista osaamistaan itsearviointimallin avulla. Esikoululaiset asettavat itselleen tavoitteita esiopetusvuodelle. Tavoitteet ovat lasten ja huoltajien näkyvillä koko lukuvuoden Tavoitteiden puussa. Lapset arvioivat tavoitteitaan säännöllisesti ja nostavat kehittymisensä mukaan tavoitteita kohti puun latvaa. Lapset arvioivat ryhmänä säännöllisesti huoltajien koko ryhmälle asettamia tavoitteita ja liikuttavat myös näitä puussa ryhmän kehittymisen myötä. Lapsen kanssa käydään, yhdessä opettajan kanssa, keskusteluja, joissa jokainen lapsi arvioi vahvuuksiaan, kiinnostuksen kohteitaan, tarpeitaan ja tarpeiden huomioon ottamista. He kertovat mielipiteitään toiminnasta ja omasta osaamisestaan. Näistä keskustellaan vielä yhdessä lapsen, opettajan ja huoltajan kanssa tapaamisessa, jossa esikoululaiselle laaditaan lapsen suunnitelma esiopetuksessa tai lapsen suunnitelma esiopetuksessa ja täydentävässä varhaiskasvatuksessa. Keväällä kokoonnutaan samalla kokoonpanolla arvioimaan suunnitelmaa ja tavoitteissa edistymistä.

Lapset arvioivat lähes päivittäin miten he ovat mielestään eri asioissa/ tekemisessä/ käytöksessä onnistuneet (esim. arvioivat kenen vieressä pystyvät keskittymään ja kuuntelemaan, mikä oli onnistunein itsetehty kirjain/numero, millä tavalla kohtelivat kaveria, tuntuiko tekeminen helpolta/vaikealta/siltä väliltä). He arvioivat toimintaamme hymynaamoin tai peukuttamalla. Lapset antavat suullista palautetta ja arviointia aikuisten toimista viikottain. Arviointia tapahtuu myös lapsen

ja ryhmän aikuisen kanssa käydyissä keskusteluissa pedagogista dokumentointi tehdessä.

Toteutuksen arviointi:

Huoltajien kanssa

Toimintasuunnitelma:

Keskustellaan ja kerrotaan havainnoista sekä arvioidaan lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen prosessia jatkuvasti. Syksyllä yhteiset ajatukset ja tavoitteet kirjataan lapsen suunnitelmaan esiopetuksessa tai lapsen suunnitelmaan esiopetuksessa ja täydentävässä varhaiskasvatuksessa. Keväällä keskustella asioista ja tavoitteiden toteutumisesta uudelleen huoltajien kanssa. Huoltajat voivat antaa palautetta ja arvioida esiopetuksen toimintaa vuoden aikana. Vuodenvaihteen jälkeen he arvioivat esiopetuksen toimintaa kirjallisesti. Myös keväällä heiltä pyydetään palautetta ja arviointia. Huoltajilla on mahdollisuus arvioida toimintaa myös vanhempainilloissa ja esim. päivittäin tuomis- ja hakutilanteissa.

Toteutuksen arviointi:

Työyhteisössä

Toimintasuunnitelma:

Työyhteisön jäsenten kesken käydään päivittäin pedagogisia keskusteluja ryhmän lapsista ja toiminnasta. Pedagogisen toiminnan vastaavuutta arvioidaan jokaisen lapsen tarpeisiin nähden. Keskusteluissa arvioidaan käytettyjä toimintatapoja sekä toimintamuotoja eri tilanteissa. Arvioinnin tuloksena kullekin lapselle löydetään hänelle sopivat työskentelymuodot esiopetussuunnitelma huomioiden. Kerran viikossa pidetään tiimipalaveri, jossa keskustellaan ja arvioidaan menneen viikon kokonaisuutta ja tavoitteita esiopetussuunnitelman valossa. Viikoittaisissa tiimipalavereissa arvioidaan toimintaa reflektiivisellä otteella. Työyhteisön jäsenet arvioivat itseään päivittäin omista toimistaan ja keskustelevat havainnoistaan sekä arvioistaan keskenään. Arviointitietoa käytetään pedagogisen suunnittelun osana muokkaamaan toimintatapoja, käytänteitä ja opetuksen suuntaa. Syksyllä ryhmälle laaditaan ryhmävasu, jota arvioidaan lukuvuoden aikana. Ryhmävasuun on kirjattu tiimin yhdessä pohtimia toimintalinjoja eri aihealueihin

liittyen. Pedagoginen dokumentointi toimii työvälineenä, jota voidaan käyttää toiminnan arviointiin ja kehittämiseen. Kulunutta toimintakautta kokonaisuudessaan arvioidaan keväällä/alkukesästä.

Ryhmän opettaja osallistuu kaksi kertaa kuukaudessa Kirjalan päiväkodin ja Kirjalan alueen esiopetusyksiköiden työyhteisöjen yhteiseen pedagogiseen palaveriin. Pedagogisissa palavereissa kehitetään ja arvioidaan työyhteisön pedagogista toimintaa.

Toteutuksen arviointi: